

Lege nr. 93/2009
din 08/04/2009

privind instituțiile financiare nebancare

Publicat in MOF nr. 259 - 21/04/2009

*Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr.
259 din 21/04/2009*

Actul a intrat in vigoare la data de 24
aprilie 2009

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I
Dispoziții generale

SECȚIUNEA 1
Domeniul de aplicare

Art. 1. - (1) Prezenta lege reglementează condițiile minime de acces la activitatea de creditare și desfășurarea acesteia pe teritoriul României, prin instituțiile financiare nebancare, în scopul asigurării și al menținerii stabilității financiare.

(2) Prevederile prezentei legi se aplică în mod corespunzător și sucursalelor din România ale instituțiilor financiare având sediul în străinătate, fără a aduce atingere dispozițiilor alin. (3).

(3) Nu sunt supuse dispozițiilor prezentei legi instituțiile financiare ce intră sub incidența secțiunii a 2-a a cap. IV al titlului I al părții I din Ordonanța de urgență a Guvernului **nr. 99/2006** privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea **nr. 227/2007**, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2. - (1) Activitatea de creditare se desfășoară cu titlu profesional prin instituții de credit și prin instituțiile financiare prevăzute la art. 1 alin. (3), în conformitate cu dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, precum și prin instituții financiare nebancare, în condițiile stabilite prin prezenta lege, prin legile speciale care le reglementează activitatea și prin reglementările emise de Banca Națională a României în aplicarea prezentei legi.

(2) Este interzisă desfășurarea cu titlu profesional a activității de creditare de alte persoane decât cele prevăzute la alin. (1).

(3) Achiziționarea portofoliilor de credite, cu excepția situației în care creditele sunt încadrate în categoria pierdere, conform reglementărilor în materia clasificării creditelor, sau a cazului în care portofoliile achiziționate sunt afectate garantării emisiunii de instrumente financiare securizate, este permisă doar entităților prevăzute la alin. (1).

Art. 3. - (1) Banca Națională a României este singura autoritate în măsură să decidă dacă activitatea desfășurată de o entitate este de natura activității de creditare cu titlu profesional și intră sub incidența prezentei legi.

(2) La încadrarea activităților de creditare în categoria celor desfășurate cu titlu profesional, Banca Națională a României va avea în vedere aspecte precum: desfășurarea acestora ca activități economice de sine stătătoare, orientate spre obținerea de venituri cu caracter regulat; existența unor structuri interne specializate în domeniul creditării care gestionează și analizează aceste activități în mod distinct, pe baza unor reguli prestabilite și cu luarea în considerare a activităților de creditare la proiectarea bugetului societății ori la efectuarea de previziuni referitoare la activitatea de ansamblu a societății.

Art. 4. - În exercitarea competențelor sale prevăzute de lege, Banca Națională a României poate prelucra orice date și informații relevante, inclusiv de natura datelor cu caracter personal, în conformitate cu prevederile Legii nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare.

SECȚIUNEA a 2-a

Definiții

Art. 5. - În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) acționar semnificativ - persoana fizică, persoana juridică ori grupul de persoane fizice și/sau juridice care acționează împreună, ce deține direct ori indirect o participație de 10% ori mai mult din capitalul social al unei entități sau din drepturile de vot ori o participație care permite exercitarea unei influențe semnificative asupra gestiunii și politicii de afaceri ale acesteia;

b) conducători - persoanele care, potrivit actelor constitutive și/sau hotărârii organelor statutare, sunt împuternicite să conducă și să coordoneze activitatea zilnică a instituțiilor financiare nebancare și sunt investite cu competența de a angaja răspunderea acestor instituții;

c) instituții financiare nebancare - entitățile, altele decât instituțiile de credit, ce desfășoară activitate de creditare cu titlu profesional, în condițiile stabilite de lege;

d) notificare - procedura în cadrul căreia o entitate depune/transmite la Banca Națională a României documentația stabilită prin reglementări, în vederea înscrierii entității respective în registrul corespunzător;

e) Registrul general - registrul deschis și ținut de Banca Națională a României, în care sunt înscrise instituțiile financiare nebankare ce îndeplinesc cerințele generale prevăzute la secțiunea 1 a cap. II;

f) Registrul special - registrul deschis și ținut de Banca Națională a României, în care sunt înscrise instituțiile financiare nebankare înscrise în Registrul general, ce se încadrează în criteriile prevăzute de reglementările Băncii Naționale a României, în conformitate cu prevederile art. 30;

g) Registrul de evidență - registrul deschis și ținut de Banca Națională a României, în care sunt înscrise instituțiile financiare nebankare care desfășoară activități de creditare prevăzute la art. 14 alin. (1) lit. a)-c) și lit. f), exclusiv din fonduri publice ori puse la dispoziție în baza unor acorduri interguvernamentale, precum și instituțiile financiare nebankare organizate sub forma caselor de amanet sau a caselor de ajutor reciproc.

SECȚIUNEA a 3-a

Organizarea și funcționarea

Art. 6. - (1) Instituțiile financiare nebankare au obligația de a se constitui ca societăți comerciale pe acțiuni.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), persoanele juridice prevăzute în secțiunea a 6-a a cap. II nu au obligația de a se constitui sub formă de societăți comerciale pe acțiuni.

(3) Organizarea și funcționarea instituțiilor financiare nebankare sunt reglementate de prevederile prezentei legi, complete, după caz, cu cele ale Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu cele ale Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările ulterioare, sau/și cu cele ale legilor speciale aplicabile în materie.

Art. 7. - (1) Denumirea unei entități care desfășoară activitate de creditare, în condițiile prezentei legi, va include sintagma instituție financiară nebankară sau abrevierea acesteia, I.F.N. În cazul instituțiilor financiare nebankare ce fac obiectul înscrierii în Registrul de evidență, includerea în denumire a sintagmei instituție financiară nebankară sau a abrevierii acesteia, I.F.N., este opțională.

(2) Entitățile care nu se încadrează în prevederile prezentei legi nu pot utiliza în denumire, în legătură cu o activitate, un produs sau un serviciu, sintagma ori abrevierea prevăzută la alin. (1), derivate ori traduceri ale acestora.

(3) Instituțiilor financiare nebankare le este interzis să folosească în denumire, în antet sau în alte atribute de identificare cuvinte și expresii care pot induce publicul în eroare cu privire la statutul ori la activitățile și operațiunile desfășurate.

Art. 8. - Instituțiile financiare nebancale pot prelucra date cu caracter personal în conformitate cu prevederile Legii nr. 677/2001, cu modificările și completările ulterioare.

SECȚIUNEA a 4-a

Secretul profesional în relația cu clientela

Art. 9. - (1) Instituția financiară nebancale este obligată să păstreze confidențialitatea asupra tuturor informațiilor aflate la dispoziția sa, care privesc persoana, patrimoniul, activitatea, relațiile personale sau de afaceri ale clienților, contractele încheiate cu clienții sau serviciile prestate pentru aceștia.

(2) În înțelesul prezentei secțiuni, se consideră client al instituției financiare nebancale orice persoană cu care, în desfășurarea activităților prevăzute la art. 14, instituția financiară nebancale a negociat o tranzacție, chiar dacă respectiva tranzacție nu s-a finalizat, precum și orice persoană care beneficiază sau a beneficiat de serviciile instituției financiare nebancale.

Art. 10. - (1) Persoanele care participă, sub orice formă, la administrarea, conducerea ori activitatea instituției financiare nebancale au obligația să păstreze confidențialitatea asupra oricărui fapt, a oricăror date sau informații la care se referă art. 9 alin. (1), de care au luat cunoștință în cursul exercitării atribuțiilor lor în cadrul instituției financiare nebancale, și nu au dreptul de a le utiliza în folos personal sau în folosul altuia, direct ori indirect.

(2) Obligațiile prevăzute la alin. (1) subzistă și după încetarea activității în cadrul instituției financiare nebancale.

Art. 11. - Obligația de păstrare a secretului profesional, impusă de prevederile art. 9 și 10, nu poate fi opusă unei autorități cu atribuții de supraveghere la nivel individual a instituției financiare nebancale sau, după caz, la nivel consolidat a grupului din care face parte aceasta, în exercitarea respectivelor competențe.

Art. 12. - Instituțiile financiare nebancale sunt obligate să furnizeze informații de natura celor prevăzute la art. 9 alin. (1), la solicitarea scrisă a procurorului sau a instanței judecătorești ori, după caz, a organelor de cercetare penală, cu autorizarea procurorului, numai dacă, în oricare dintre aceste situații, a fost începută urmărirea penală împotriva clientului respectiv.

Art. 13. - Informații de natura celor prevăzute la art. 9 alin. (1) se furnizează, în măsura în care sunt justificate de scopul pentru care sunt cerute ori furnizate:

a) clientului, moștenitorilor sau reprezentanților legali/statutari ai acestora ori cu acordul lor expres;

b) în cazurile în care instituția financiară nebancale justifică un interes legitim;

c) structurilor constituite sub forma centralei riscurilor bancare, organizate în condițiile legii;

d) auditorului financiar al instituției financiare nebancale;

e) entităților aparținând grupului din care face parte instituția financiară nebanară, pentru organizarea supravegherii pe bază consolidată și în scopul prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului;

f) la solicitarea scrisă a altor autorități sau instituții ori din oficiu, dacă, potrivit reglementărilor legale, aceste autorități sau instituții sunt îndrituite, în scopul îndeplinirii atribuțiilor lor specifice, să solicite și/sau să primească astfel de informații și sunt identificate clar informațiile care pot fi furnizate în acest scop.

SECȚIUNEA a 5-a

Activități permise

Art. 14. - (1) Instituțiile financiare nebanare pot desfășura următoarele activități de creditare:

a) acordare de credite, incluzând, fără a se limita la: credite de consum, credite ipotecare, credite imobiliare, microcredite, finanțarea tranzacțiilor comerciale, operațiuni de factoring, scontare, forfetare;

b) leasing financiar;

c) emitere de garanții, asumare de angajamente de garantare, asumare de angajamente de finanțare;

d) acordare de credite cu primire de bunuri în gaj, respectiv amanetare prin case de amanet;

e) acordare de credite către membrii asociațiilor fără scop patrimonial organizate pe baza liberului consimțământ al salariaților/pensionarilor, în vederea sprijinirii prin împrumuturi financiare a membrilor lor de către aceste entități, organizate sub forma juridică a caselor de ajutor reciproc;

f) alte forme de finanțare de natura creditului.

(2) În cadrul derulării activității de creditare, instituțiile financiare nebanare pot emite și administra carduri de credit pentru clienți și pot desfășura activități legate de procesarea tranzacțiilor cu acestea, cu respectarea reglementărilor în domeniu.

(3) Instituțiile financiare nebanare pot desfășura activități conexe și auxiliare legate de realizarea activităților de creditare sau de funcționarea entității.

(4) În măsura în care activitățile avute în vedere se circumscriu activităților de creditare înscrise în obiectul de activitate al instituției financiare nebanare, aceasta poate efectua operațiuni în mandat și poate presta servicii de consultanță.

(5) Instituțiile financiare nebanare înscrise în Registrul general pot efectua și operațiuni de schimb valutar aferente activităților permise, cu respectarea tuturor condițiilor prevăzute de reglementările în materie.

(6) Instituțiile financiare nebanare pot administra fonduri publice acordate drept fonduri pentru microcredite de agențiile guvernamentale, cu respectarea condițiilor prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 40/2000

privind acreditarea agenților de credit în vederea administrării fondurilor pentru acordarea de microcredite, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 376/2002, cu modificările și completările ulterioare.

(7) Instituțiile financiare nebankare înscrise în Registrul de evidență pot desfășura și activitățile prevăzute de legislația specială care le reglementează activitatea, precum și activitățile auxiliare legate de realizarea acestora.

(8) Instituțiile financiare nebankare înscrise în Registrul general pot efectua în relație cu entitățile din cadrul grupului operațiuni nefinanciare în mandat sau de comision aferente activităților necesare susținerii funcționării respectivelor entități.

SECȚIUNEA a 6-a

Interdicții

Art. 15. - (1) Se interzic instituțiilor financiare nebankare:

a) includerea în obiectul principal de activitate a unei activități care nu este prevăzută la art. 14 alin. (1);

b) includerea în obiectul secundar de activitate a oricărei altei activități decât, după caz, cele prevăzute la art. 14.

(2) Este interzis instituțiilor financiare nebankare să desfășoare următoarele activități:

a) atragerea de depozite ori de alte fonduri rambursabile de la public;

b) emiterea de obligațiuni, cu excepția ofertei publice adresate investitorilor calificați, în înțelesul legii privind piața de capital;

c) operațiuni cu bunuri mobile și imobile, cu excepția celor legate de activitatea de creditare sau a celor necesare funcționării în condiții adecvate a entității;

d) acordarea de credite, condiționată de vânzarea sau de cumpărarea acțiunilor instituției financiare nebankare;

e) acordarea de credite, condiționată de acceptarea de către client a unor servicii care nu au legătură cu operațiunea de creditare respectivă.

Art. 16. - Nu pot deține calitatea de fondator, acționar, conducător, administrator, membru al consiliului de supraveghere, auditor financiar al unei instituții financiare nebankare:

a) persoanele nominalizate în listele prevăzute la art. 23 și 27 din Legea nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului;

b) persoanele care se află în una dintre situațiile prevăzute la art. 6 alin. (2) din Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

c) persoanele condamnate în ultimii 5 ani pentru săvârșirea unei infracțiuni prevăzute de prezenta lege.

CAPITOLUL II

Cerințe și registre

SECȚIUNEA 1

Cerințe generale

Art. 17. - (1) Prezenta secțiune este aplicabilă instituțiilor financiare nebankare ce fac obiectul înscrierii în Registrul general.

(2) Instituțiile financiare nebankare trebuie să îndeplinească cerințele generale prevăzute în prezenta secțiune și în reglementările emise de Banca Națională a României în aplicarea prezentei legi.

Art. 18. - (1) Capitalul social minim al instituțiilor financiare nebankare nu poate fi mai mic decât echivalentul în lei al sumei de 200.000 euro, respectiv 3.000.000 euro în cazul instituțiilor financiare nebankare care acordă credite ipotecare.

(2) Banca Națională a României poate stabili prin reglementări niveluri ale capitalului social minim superioare celui prevăzut la alin. (1), diferențiate în funcție de tipul de activitate a instituției financiare nebankare.

(3) Capitalul social al instituțiilor financiare nebankare trebuie vărsat integral la momentul subscrierii, inclusiv în cazul majorării acestuia. Capitalul social se constituie și se majorează prin aporturi în numerar, nefiind permise aporturile în natură.

(4) Acțiunile emise de instituțiile financiare nebankare nu pot fi decât acțiuni nominative.

Art. 19. - Instituțiile financiare nebankare au obligația de a furniza Băncii Naționale a României informații referitoare la acționarii semnificativi și la structura grupurilor din care fac parte aceștia, în conformitate cu reglementările emise în aplicarea prezentei legi.

Art. 20. - Conducătorii instituțiilor financiare nebankare trebuie să aibă reputație și experiență adecvate pentru exercitarea responsabilităților încredințate, conform criteriilor stabilite de Banca Națională a României.

Art. 21. - (1) Instituțiile financiare nebankare vor elabora, cu respectarea legislației aplicabile, norme interne pentru realizarea activităților de creditare, în conformitate cu regulile unei practici prudente și sănătoase.

(2) În cadrul normelor interne de creditare, instituțiile financiare nebankare vor stabili reguli care să se refere cel puțin la bonitatea beneficiarului, la criteriile și la condițiile acordării creditului.

Art. 22. - (1) Instituțiile financiare nebankare vor organiza și vor conduce contabilitatea, în conformitate cu prevederile Legii contabilității nr. 82/1991, republicată, și cu reglementările specifice elaborate de Banca Națională a României, cu avizul Ministerului Finanțelor Publice.

(2) Situațiile financiare anuale ale instituțiilor financiare nebankare se auditează în conformitate cu prevederile art. 55.

Art. 23. - (1) Instituțiile financiare nebankare constituie, regularizează și utilizează provizioane specifice de risc de credit, potrivit reglementărilor emise de Banca Națională a României.

(2) Provizioanele astfel constituite sunt deductibile la calculul impozitului pe profit, în conformitate cu prevederile Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 24. - Instituțiile financiare nebankare raportează Băncii Naționale a României structura portofoliului de credite și orice informație solicitată de banca centrală în scop statistic și de analiză, în conformitate cu reglementările acesteia.

SECȚIUNEA a 2-a

Notificarea

Art. 25. - **(1)** Înființarea instituțiilor financiare nebankare ce fac obiectul înscrierii în Registrul general se notifică Băncii Naționale a României, în termen de 30 de zile de la data înmatriculării în registrul comerțului.

(2) Instituțiile financiare nebankare pot desfășura activitate de creditare numai după înscrierea în Registrul general.

Art. 26. - **(1)** Procedura și condițiile de notificare sunt stabilite prin reglementări ale Băncii Naționale a României.

(2) Instituțiile financiare nebankare sunt obligate să comunice modificările cu privire la datele și informațiile cuprinse în documentația depusă inițial, potrivit reglementărilor emise de Banca Națională a României.

SECȚIUNEA a 3-a

Registrul general

Art. 27. - **(1)** Instituțiile financiare nebankare sunt înscrise în Registrul general dacă, în urma notificării efectuate, fac dovada respectării cerințelor legale aplicabile.

(2) Banca Națională a României transmite instituțiilor financiare nebankare documentul ce atestă înscrierea în Registrul general, în termen de 30 de zile de la data la care documentația depusă este completă și corespunzătoare.

(3) Neîndeplinirea cerințelor legale aplicabile atrage respingerea cererii de înscriere a entității în Registrul general și, implicit, neacordarea permisiunii de a desfășura activitate de creditare.

Art. 28. - **(1)** Radierea din Registrul general se poate realiza în următoarele situații:

- a) la solicitarea instituției financiare nebankare;
- b) ca urmare a aplicării sancțiunii prevăzute la art. 59 alin. (2) lit. e);
- c) dacă respectivei instituții financiare nebankare i-a fost interzisă definitiv și irevocabil desfășurarea activității de creditare;
- d) dacă instituția financiară nebankară își încetează existența ca urmare a unui proces de fuziune, divizare sau din alte cauze prevăzute de lege.

(2) Banca Națională a României va publica efectuarea radierii din Registrul general în Monitorul Oficial al României, Partea I, și în două cotidiane de circulație națională.

SECȚIUNEA a 4-a

Cerințe speciale

Art. 29. - (1) Prezenta secțiune este aplicabilă instituțiilor financiare nebankare înscrise în Registrul special.

(2) În plus față de cerințele generale prevăzute la secțiunea 1, instituțiile financiare nebankare înscrise în Registrul special trebuie să îndeplinească și cerințele prevăzute în prezenta secțiune și în reglementările emise de Banca Națională a României în aplicarea prezentei secțiuni.

Art. 30. - (1) Banca Națională a României stabilește prin reglementări criteriile de înscriere a instituțiilor financiare nebankare în Registrul special.

(2) Criteriile prevăzute la alin. (1) se pot referi, fără a se limita, la:

- a) cifra de afaceri;
- b) volumul creditelor;
- c) gradul de îndatorare;
- d) totalul activelor;
- e) capitalurile proprii.

Art. 31. - (1) Calitatea acționarilor semnificativi și structura grupurilor din care aceștia fac parte trebuie să asigure stabilitatea și dezvoltarea instituției financiare nebankare și să permită realizarea de către Banca Națională a României a unei supravegheri eficiente.

(2) Conducătorii, administratorii și membrii consiliului de supraveghere trebuie să dispună de bună reputație și experiență adecvată naturii, întinderii și complexității activității instituției financiare nebankare și responsabilităților încredințate.

(3) Conducerea trebuie să fie asigurată de cel puțin două persoane, în cazul optării pentru sistemul unitar de administrare reglementat de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Niciunul dintre conducătorii instituției financiare nebankare nu va putea fi investit cu atribuții de conducere, în sensul prevederilor art. 5 lit. b), în cadrul altei instituții financiare nebankare sau al altei societăți comerciale, cu excepția instituțiilor de credit și instituțiilor financiare aflate în același grup cu respectiva instituție financiară nebankară.

(5) Instituțiile financiare nebankare trebuie să respecte în activitatea desfășurată cerințele stabilite de Banca Națională a României, care se referă, fără a se limita, la:

- a) fondurile proprii;
- b) expunerea față de un debitor și expunerea agregată;
- c) expunerea față de persoanele aflate în relații speciale cu instituția financiară nebankară;

d) organizarea, controlul intern, auditul intern și administrarea riscurilor.

Art. 32. - (1) Instituțiile financiare nebancale vor elabora norme interne referitoare la cerințele prevăzute la art. 31 alin. (5), în conformitate cu prezenta lege și cu reglementările emise de Banca Națională a României.

(2) Normele prevăzute la alin. (1), în forma aprobată de organele statutare ale instituției financiare nebancale, se transmit Băncii Naționale a României, împreună cu celelalte norme interne care reglementează desfășurarea activității instituției financiare nebancale, în termen de 5 zile lucrătoare de la data primirii documentului care atestă înscrierea în Registrul special.

SECȚIUNEA a 5-a

Registrul special

Art. 33. - (1) Înscrierea instituțiilor financiare nebancale în Registrul special și, respectiv, radierea lor din acest registru pe baza criteriilor prevăzute la art. 30 se realizează în conformitate cu reglementările emise de Banca Națională a României.

(2) Banca Națională a României transmite instituției financiare nebancale documentul prin care o informează asupra înscrierii, respectiv a radierii, în termen de 5 zile lucrătoare de la efectuare.

Art. 34. - Instituțiile financiare nebancale înscrise în Registrul special rămân înscrise și în Registrul general.

SECȚIUNEA a 6-a

Cerințe pentru înscrierea în Registrul de evidență

Art. 35. - (1) Prezenta secțiune este aplicabilă instituțiilor financiare nebancale ce fac obiectul înscrierii în Registrul de evidență.

(2) În plus față de cerințele prevăzute în prezenta secțiune, instituțiilor financiare nebancale prevăzute la alin. (1) le sunt aplicabile în mod corespunzător prevederile cap. I, V, IX și X.

Art. 36. - (1) Înființarea instituțiilor financiare nebancale se notifică Băncii Naționale a României, în termen de 30 de zile de la data înmatriculării în registrul comerțului sau, după caz, de la data înscrierii în Registrul asociațiilor și fundațiilor aflat la greșa judecătorei în a cărei circumscripție teritorială își au sediul.

(2) Procedura și condițiile de notificare se stabilesc prin reglementări ale Băncii Naționale a României.

(3) Instituțiile financiare nebancale sunt obligate să comunice modificările cu privire la datele și informațiile cuprinse în documentația depusă inițial, potrivit reglementărilor emise de Banca Națională a României.

Art. 37. - Casele de amanet desfășoară activitate de creditare cu respectarea următoarelor condiții:

a) înscrierea în Registrul de evidență;

b) organizarea și funcționarea potrivit prevederilor Legii nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

c) activitatea de creditare desfășurată se limitează la cea prevăzută la art. 14 alin. (1) lit. d).

Art. 38. - Casele de ajutor reciproc desfășoară activitate de creditare cu respectarea următoarelor condiții:

a) înscrierea în Registrul de evidență;

b) păstrarea modului de organizare, funcționare și asociere, potrivit prevederilor legislației speciale care le reglementează activitatea;

c) activitatea de creditare desfășurată se limitează la cea prevăzută la art. 14 alin. (1) lit. e);

d) sursele de finanțare se limitează la cele prevăzute de legile speciale care le reglementează activitatea.

Art. 39. - Entitățile care desfășoară activitate de creditare exclusiv din fonduri publice ori puse la dispoziția acestora în baza unor acorduri interguvernamentale își derulează activitatea cu respectarea următoarelor condiții:

a) înscrierea în Registrul de evidență;

b) organizarea și funcționarea, după caz, potrivit Legii nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit Ordonanței Guvernului nr. 26/2000, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările și completările ulterioare, sau potrivit legislației speciale aplicabile în materie;

c) activitatea de creditare desfășurată se limitează la cele prevăzute la art. 14 alin. (1) lit. a)-c) și lit. f);

d) limitarea surselor de finanțare la fonduri publice ori puse la dispoziția acestora în baza unor acorduri interguvernamentale.

Art. 40. - Banca Națională a României poate stabili prin reglementări regimul referitor la raportarea de date și informații privind activitatea de creditare.

SECȚIUNEA a 7-a

Registrul de evidență

Art. 41. - **(1)** În urma notificării efectuate de casele de amanet, casele de ajutor reciproc sau entitățile care desfășoară activități de creditare prevăzute la art. 14 alin. (1) lit. a)-c) și lit. f) exclusiv din fonduri publice ori puse la dispoziție în baza unor acorduri interguvernamentale se înscriu în Registrul de evidență, dacă fac dovada respectării cerințelor legale.

(2) Banca Națională a României transmite acestor entități documentul care atestă înscrierea în Registrul de evidență, în termen de 30 de zile de la data

depunerii la Banca Națională a României a documentației complete și întocmite în mod corespunzător.

Art. 42. - Radierea din Registrul de evidență se poate realiza în următoarele situații:

- a) la solicitarea instituției financiare nebancale;
- b) dacă respectivei instituții financiare nebancale i-a fost interzisă definitiv și irevocabil desfășurarea activității de creditare;
- c) dacă instituția financiară nebancale își încetează existența ca urmare a unui proces de fuziune, divizare sau din alte cauze prevăzute de lege.

CAPITOLUL III

Monitorizarea și supravegherea

Art. 43. - Banca Națională a României realizează monitorizarea instituțiilor financiare nebancale înscrise în Registrul general, în principal pe baza informațiilor furnizate de aceste entități prin raportările transmise. Banca Națională a României poate desfășura ori de câte ori consideră necesar și inspecții la sediul instituțiilor financiare nebancale și la unitățile teritoriale ale acestora, prin personalul împuternicit în acest sens.

Art. 44. - Banca Națională a României realizează supravegherea prudentială a instituțiilor financiare nebancale înscrise în Registrul special, atât pe baza informațiilor furnizate de aceste entități prin raportările transmise, cât și prin inspecții la sediul instituțiilor financiare nebancale și la unitățile teritoriale ale acestora, prin personalul împuternicit în acest sens.

Art. 45. - (1) Instituțiile financiare nebancale vor permite personalului împuternicit al Băncii Naționale a României să le examineze evidențele, conturile și operațiunile, furnizând în acest scop toate documentele și informațiile cu privire la administrarea, controlul intern și operațiunile instituțiilor financiare nebancale, astfel cum vor fi solicitate de către acesta.

(2) Instituțiile financiare nebancale sunt obligate să transmită Băncii Naționale a României orice informații solicitate de aceasta, în scopul realizării monitorizării/supravegherii.

Art. 46. - (1) Instituțiile financiare nebancale înscrise în Registrul special sunt persoane juridice declarante la Centrala riscurilor bancare a Băncii Naționale a României, în conformitate cu reglementările în domeniu emise de Banca Națională a României.

(2) Nu se consideră încălcarea obligației de păstrare a secretului bancar transmiterea de către Centrala riscurilor bancare a informațiilor existente în baza sa de date instituțiilor financiare nebancale.

CAPITOLUL IV

Fuziunea și divizarea

Art. 47. - Prevederile prezentului capitol se aplică instituțiilor financiare nebancale înscrise în Registrul general.

Art. 48. - (1) Fuziunea se poate realiza, cu respectarea legislației aplicabile:

a) între două sau mai multe instituții financiare nebancale;
b) între instituții financiare nebancale și instituții de credit;
c) între instituții financiare nebancale și societăți al căror obiect de activitate îl constituie desfășurarea de activități auxiliare și conexe, în înțelesul prevederilor art. 14 alin. (3).

(2) Fuziunea și divizarea se comunică Băncii Naționale a României, în conformitate cu reglementările pe care aceasta le emite în aplicarea prezentei legi.

CAPITOLUL V

Documente contractuale, registre și evidențe

Art. 49. - Instituțiile financiare nebancale întocmesc și păstrează la sediul social sau la sediile secundare ale acestora documentele și evidențele prevăzute de cadrul legislativ aplicabil, inclusiv:

- a) actul constitutiv, precum și toate actele adiționale de modificare;
- b) procesele-verbale ale ședințelor și deliberărilor comitetelor prevăzute de prezenta lege sau de reglementările Băncii Naționale a României și, după caz, ale comitetelor constituite pe baza hotărârilor statutare;
- c) reglementările proprii referitoare la desfășurarea activității, precum și toate amendamentele acestora;
- d) alte înregistrări care sunt cerute potrivit prezentei legi ori reglementărilor Băncii Naționale a României.

Art. 50. - (1) Instituțiile financiare nebancale întocmesc și păstrează la sediul social sau la sediile secundare ale acestora un exemplar al documentației de credit și al celorlalte documente în care sunt consemnate informațiile privitoare la relațiile lor de afaceri cu clienții și cu alte persoane pe care Banca Națională a României le poate prevedea prin reglementări, care sunt puse la dispoziția personalului împuternicit al Băncii Naționale a României, la cererea acestuia.

(2) Cu respectarea obligativității punerii la dispoziția personalului împuternicit al Băncii Naționale a României, la cererea acestuia, a documentelor menționate la alin. (1), instituțiile financiare nebancale pot păstra aceste documente și în alte amplasamente corespunzătoare.

Art. 51. - (1) Toate operațiunile de credit și garanție ale instituției financiare nebancale trebuie să se desfășoare cu respectarea prevederilor legale referitoare la protecția consumatorului și să fie consemnate în documente contractuale din care să rezulte clar toți termenii și toate condițiile respectivelor tranzacții. Aceste documente trebuie păstrate de instituția financiară nebancale și puse la dispoziția personalului împuternicit al Băncii Naționale a României, la cererea acestuia.

(2) Documentele contractuale trebuie să fie redactate astfel încât să permită clienților înțelegerea tuturor termenilor și condițiilor contractuale, în special a prestațiilor la care aceștia se obligă potrivit contractului încheiat. Instituțiile financiare nebancale nu pot pretinde clientului dobânzi, penalități,

comisioane ori alte costuri și speze, dacă plata acestora nu este stipulată în contract.

Art. 52. - (1) Contractele de credit încheiate de o instituție financiară nebancaară, precum și garanțiile reale și personale afectate garantării creditului constituie titluri executorii.

(2) Garanțiile constituite în favoarea instituției financiare nebancaare în scopul garantării creditelor, care îndeplinesc condițiile de publicitate prevăzute de lege, conferă instituției financiare nebancaare prioritate față de terți, inclusiv statul, ale căror creanțe și garanții au îndeplinit ulterior condițiile de publicitate.

CAPITOLUL VI

Situații financiare anuale și auditarea acestora

Art. 53. - Instituțiile financiare nebancaare trebuie să întocmească situații financiare anuale care să ofere o imagine fidelă a poziției financiare, a performanței financiare, a fluxurilor de trezorerie și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată.

Art. 54. - Instituțiile financiare nebancaare sunt obligate să prezinte Băncii Naționale a României situațiile lor financiare, precum și alte date și informații cerute de Banca Națională a României, la termenele și în forma stabilite prin reglementări emise de aceasta.

Art. 55. - (1) Situațiile financiare anuale ale instituțiilor financiare nebancaare înscrise în Registrul general se auditează de auditori financiari, în conformitate cu reglementările legale în vigoare.

(2) Situațiile financiare anuale ale instituțiilor financiare nebancaare înscrise și în Registrul special se auditează exclusiv de auditori financiari agreați de Banca Națională a României, în baza experienței și capacității dovedite în exercitarea activității de audit financiar.

Art. 56. - La solicitarea Băncii Naționale a României, auditorul financiar care auditează situațiile financiare anuale ale instituției financiare nebancaare are obligația să furnizeze orice detalii, clarificări și explicații legate de activitatea de audit financiar desfășurată.

Art. 57. - (1) Auditorul financiar care auditează situațiile financiare anuale ale unei instituții financiare nebancaare înscrise în Registrul special trebuie să informeze Banca Națională a României de îndată ce, în exercitarea atribuțiilor sale, a luat cunoștință de orice act sau fapt în legătură cu activitatea instituției financiare nebancaare, act sau fapt care:

a) constituie o încălcare gravă a legii și/sau a reglementărilor ori a actelor emise în aplicarea acestora, prin care sunt stabilite condițiile de desfășurare a activității instituției financiare nebancaare;

b) este de natură să afecteze capacitatea instituției financiare nebancaare de a funcționa în continuare;

c) poate conduce la un refuz din partea auditorului financiar de a-și exprima opinia asupra situațiilor financiare anuale ale instituției financiare nebancale sau la exprimarea de către acesta a unei opinii cu rezerve.

(2) În cazul instituțiilor financiare nebancale înscrise doar în Registrul general, auditorul financiar are numai obligația prevăzută la alin. (1) lit. a).

(3) Îndeplinirea cu bună-credință de către auditorul financiar a obligației de a informa Banca Națională a României nu constituie o încălcare a obligației de păstrare a secretului profesional, care revine acestuia potrivit legii, și nu poate atrage răspunderea de orice natură a acestuia.

CAPITOLUL VII

Măsuri și sancțiuni

Art. 58. - Banca Națională a României este abilitată să dispună, față de o instituție financiară nebancale sau față de administratorii ori, după caz, membrii consiliului de supraveghere sau conducătorii care încalcă dispozițiile prezentei legi, ale reglementărilor ori ale altor acte emise în aplicarea prezentei legi, măsurile necesare, în scopul înlăturării deficiențelor și a cauzelor acestora, și/sau să aplice sancțiuni.

Art. 59. - (1) În exercitarea atribuțiilor sale de monitorizare și supraveghere, Banca Națională a României poate aplica sancțiuni în cazul în care constată că o instituție financiară nebancale și/sau oricare dintre persoanele prevăzute la art. 58 se fac vinovate de:

a) încălcarea prevederilor prezentei legi, a reglementărilor emise de Banca Națională a României în aplicarea acesteia ori a reglementărilor proprii ale instituției financiare nebancale, prevăzute la art. 21 și la art. 32 alin. (1);

b) efectuarea de operațiuni fără acoperire reală;

c) neraportarea, raportarea cu întârziere sau raportarea de date și informații eronate către Banca Națională a României;

d) nerespectarea măsurilor stabilite de Banca Națională a României.

(2) În cazurile prevăzute la alin. (1), Banca Națională a României poate aplica următoarele sancțiuni:

a) avertisment scris dat instituției financiare nebancale;

b) amendă aplicată instituției financiare nebancale, între 0,01% și 0,5% din capitalul social minim reglementat aplicabil;

c) amendă aplicată administratorilor sau, după caz, membrilor consiliului de supraveghere ori conducătorilor, între 1 și 6 remunerații nete, conform nivelului remunerației în luna precedentă datei la care s-a constatat fapta;

d) suspendarea temporară ori limitarea desfășurării uneia sau mai multor activități;

e) radierea din registrul în care este înscrisă instituția financiară nebancale și, implicit, interzicerea desfășurării activității de creditare.

(3) Amenzile încasate în aplicarea prevederilor alin. (2) lit. b) și c) se fac venit la bugetul de stat.

(4) Aplicarea sancțiunilor prevăzute la alin. (2) se prescrie în termen de un an de la data constatării faptei, dar nu mai mult de 3 ani de la data săvârșirii faptei.

(5) Aplicarea sancțiunilor nu înlătură răspunderea materială, civilă, administrativă sau penală, după caz.

(6) Actele de aplicare a măsurilor și sancțiunilor prevăzute în prezentul capitol se emit de către guvernatorul sau viceguvernatorii Băncii Naționale a României, cu excepția sancțiunii prevăzute la alin. (2) lit. e), a cărei aplicare este de competența Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României.

Art. 60. - Căile de contestare a actelor emise de Banca Națională a României în aplicarea prevederilor prezentei legi sunt cele prevăzute în cap. IX "Căi de contestare" al titlului III al părții I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare.

CAPITOLUL VIII

Infracțiuni

Art. 61. - (1) Desfășurarea activității de creditare cu titlu profesional, cu încălcarea prevederilor art. 2 alin. (2), de către o persoană, pe cont propriu sau pe contul unei entități care nu este instituție financiară nebancaară înscrisă în registrele Băncii Naționale a României, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă de la 1.000 lei la 15.000 lei.

(2) Încălcarea prevederilor art. 2 alin. (3) constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă de la 1.000 lei la 15.000 lei.

(3) Faptele prevăzute la alin. (1) și (2), dacă sunt săvârșite de către o persoană juridică, se pedepsesc cu amendă de la 5.000 lei la 20.000 lei.

Art. 62. - (1) Utilizarea de către o persoană a unei denumiri specifice unei instituții financiare nebancaare, cu încălcarea dispozițiilor art. 7 alin. (2), constituie infracțiune și se pedepsește cu amendă de la 1.000 lei la 5.000 lei.

(2) Fapta prevăzută la alin. (1), dacă este săvârșită de către o persoană juridică, se pedepsește cu amendă de la 5.000 lei la 10.000 lei.

Art. 63. - Constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la o lună la un an fapta unui administrator sau, după caz, membru al consiliului de supraveghere, conducător ori angajat al unei instituții financiare nebancaare care, cu rea-credință, încalcă dispozițiile art. 45 alin. (1) sau împiedică cu intenție exercitarea competențelor de monitorizare și supraveghere ale Băncii Naționale a României.

CAPITOLUL IX

Dispoziții tranzitorii

Art. 64. - (1) Prezentul capitol se aplică entităților care, la data de 3 februarie 2006, desfășurau activitate de creditare în înțelesul prevederilor art. 14 alin. (1).

(2) În cazul persoanelor juridice fără scop patrimonial - entități constituite în baza prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 26/2000, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările și completările ulterioare, sau în baza unor legi speciale, care desfășurau activitate de creditare din fonduri publice ori puse la dispoziție în baza unor acorduri interguvernamentale, data de referință prevăzută la alin. (1) este 8 iulie 2006.

Art. 65. - (1) Contractele prin care se derulează activități de creditare în înțelesul prevederilor art. 14 alin. (1), încheiate până la data de 3 februarie 2006 de entitățile care nu au urmat procedura de notificare potrivit dispozițiilor legale aplicabile, își păstrează valabilitatea până la scadență și nu pot fi modificate decât în sensul prelungirii termenului de rambursare a creditului.

(2) În cazul în care entitatea prevăzută la alin. (1) este persoană juridică fără scop patrimonial prevăzută la art. 64, termenul prevăzut la alin. (1) referitor la încheierea contractelor este prelungit până la data de 8 iulie 2006.

(3) Contractele prin care se derulează activități de creditare în înțelesul prevederilor art. 14 alin. (1), încheiate anterior datei la care le-a fost adusă la cunoștință respingerea cererii de către entitățile care au întreprins demersurile legale pentru înscrierea în registre, dar a căror cerere a fost respinsă, își păstrează valabilitatea până la scadență și nu pot fi modificate decât în sensul prelungirii termenului de rambursare a creditului.

Art. 66. - Împrumuturile obținute până la data de 3 februarie 2006 de entitățile prevăzute la art. 64 alin. (1) prin emiterea de obligațiuni se pot derula până la scadența acestora.

Art. 67. - Contractele încheiate de instituțiile financiare nebancale până la data de 8 iulie 2006, prin care se derulează alte operațiuni decât cele permise potrivit prezentei legi, își păstrează valabilitatea până la scadență, dar nu mai pot fi prelungite.

Art. 68. - (1) Instituțiile financiare nebancale ce fac obiectul înscrierii în Registrul general și care la momentul înscrierii în acest registru îndeplinesc și criteriile de înscriere în Registrul special potrivit reglementărilor Băncii Naționale a României se înscriu concomitent și în Registrul special. Dovada îndeplinirii cerințelor speciale prevăzute la secțiunea a 4-a a cap. II se face în termen de maximum 6 luni de la data înscrierii în registre.

(2) Banca Națională a României poate decide asupra prelungirii termenului prevăzut la alin. (1) cu cel mult 6 luni, în cazul unor cereri întemeiate.

Art. 69. - Banca Națională a României stabilește modul de soluționare a cererilor pentru înscrierea în Registrul de evidență a caselor de ajutor reciproc care, din motive întemeiate, nu se regăsesc în una dintre listele întocmite de Banca Națională a României, în baza art. 62 din Ordonanța Guvernului nr. 28/2006 privind reglementarea unor măsuri financiar-fiscale,

aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 266/2006, și intenționează să continue desfășurarea activității de creditare.

CAPITOLUL X

Dispoziții finale

Art. 70. - Înscrierea în registre a instituțiilor financiare nebancale prevăzute la art. 1 alin. (3) se realizează după derularea procedurii prevăzute la art. 48 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 71. - (1) Instituțiile financiare nebancale cărora nu le mai este permisă desfășurarea uneia sau mai multor activități de creditare în înțelesul prevederilor art. 14 pot continua derularea până la scadența a contractelor aferente acestor activități, fără a le modifica altfel decât în sensul prelungirii termenului de rambursare.

(2) Prevederile alin. (1) sunt aplicabile în mod corespunzător și entităților care au fost radiate din Registrul de evidență sau din Registrul general.

Art. 72. - (1) Instituțiile financiare nebancale pot constitui asociații profesionale care să le reprezinte interesele colective, inclusiv față de autoritățile publice, să analizeze problemele de interes comun, să promoveze cooperarea și să informeze membrii asociațiilor și publicul. Asociațiile profesionale pot colabora cu Banca Națională a României.

(2) Separat sau în cadrul asociației profesionale, instituțiile financiare nebancale pot să își organizeze un corp propriu de executori, a cărui activitate va fi strict legată de punerea în executare a titlurilor executorii aparținând acestora. Statutul acestui corp de executori se aprobă prin ordin al ministrului justiției și libertăților cetățenești.

Art. 73. - (1) Banca Națională a României va elabora reglementări în aplicarea prezentei legi, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a acesteia, care vor fi publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I. Reglementările emise de Banca Națională a României în baza Ordonanței Guvernului nr. 28/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 266/2006, se aplică în continuare, până la abrogarea lor expresă.

(2) În scopul unei aplicări unitare a dispozițiilor prezentei legi și a reglementărilor emise în baza acesteia, Banca Națională a României poate emite instrucțiuni și precizări, care se publică pe pagina proprie de internet a Băncii Naționale a României.

Art. 74. - Pe data intrării în vigoare a prezentei legi, titlul capitolului V din Ordonanța Guvernului nr. 51/1997 privind operațiunile de leasing și societățile de leasing, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 9 din 12 ianuarie 2000, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins: "Organizarea și funcționarea societăților de leasing operațional".

Art. 75. - (1) Prezenta lege se completează cu dispozițiile legislației aplicabile în materie, în măsura în care nu contravin prevederilor acesteia.

(2) Pe data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă:

a) art. 28 din Ordonanța Guvernului nr. 51/1997 privind operațiunile de leasing și societățile de leasing, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 9 din 12 ianuarie 2000, cu modificările și completările ulterioare;

b) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. **200/2002** privind societățile de credit ipotecar, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 956 din 27 decembrie 2002, aprobată prin Legea nr. **330/2003**;

c) Legea nr. **240/2005** privind societățile de microfinanțare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 663 din 26 iulie 2005;

d) titlul I al părții I din Ordonanța Guvernului nr. **28/2006** privind reglementarea unor măsuri financiar-fiscale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 89 din 31 ianuarie 2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 266/2006.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor **art. 75** și ale **art. 76** alin. (1) din Constituția României, republicată.

PRESEDINTELE CAMEREI DEPUTATILOR

ROBERTA ALMA ANASTASE

PRESEDINTELE SENATULUI

MIRCEA-DAN GEOANA

București, 8 aprilie 2009.

Nr. 93.